



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ Apologeticæ Et Miscellanæ,
Adversvs Doctrinam Cornelii Iansenii Propvgnatam Ab
Eivs Patronis Svb Prætextv Qverimonix Typographi
Lovaniensis**

Derkennis, Ignatius

Antverpiæ, 1641

XIV. Parerga.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73743)

scripturam sacram interpretari audeat. Numquid idem de Augustino variis in locis profundo & obscuro, ut ipse fateatur Iansenius, Patres Concilij sensisse putandum est?

AD SECVNDVM. Non videtur sine insigni tot illustrium Patrum, ac Orientalis Ecclesiae iniuria, Semipelagianorum error, praecipuis illius Doctoribus impingi. Nam primò inde consequens est, ut omnes Orientales, per duo propè secula, turpiter à veritate Catholica aberrarint, quos tamen constat rerum sacrarum doctrinam maximè claruisse. 2. Contrarium arguitur ex eo quòd tantà confessione Episcoporum Orientalium in Concil. Palestino, paucis annis à morte Chrysoctomi coacto, etiam Semipelagianorum error damnatus sit: cum definitum est, gratiam non secundum merita nostra conferri. Quis credat tam vnanimi consensu in Pelagio, Semipelagianos damnados fuisse, si clarissimi illi Patres, quorum auctoritati maximè adhaerere soliti erant Orientales, ut patet ex Conc. Florentino, praedictum errorem constanter docuissent? 3. quia Caecilius Papa cap. 1. epist. ad Episcopos Galliae, errorem hunc vocat *novum*; & *contrarium versuari*. Nec novum tantum, sed & oppositum omnium sanctorum Patrum doctrinae ait Petrus Diaconus, ex Oriente Romam missus in causa fidei lib. de Incarn. 4. Graecorum illorum Patrum sanam fuisse doctrinam, manifestè designat Aug. epist. 106. ubi postquam hunc errorem Semipelagianorum in Oriente damnatum fuisse recitavit: *Vnde sit consequens, ut quisquis sequitur illius Episcopalis auctoritatem iudicij, haec tenere debeat, quae sepe tenent Catholica Ecclesia.* Quomodo id semper tenuit, si Oriens penè totus per duo propè secula aberravit? Sed irrefragabile est aliud etiam Augustini testimonium pro Gregorio Nazianzeno, cuius auctoritatem, ut oppositam Semipelagianis, Augustinus allegat, lib. 2. de bono perseuer. c. 19. & haec illius refert verba: *Deus qui dedit quod primum est, dabit quod secundum est: qui dedit credere, dabit & confiteri.* Et hic est Nazianzenus ille, quem contra Augustinum iactant Semipelagianum fuisse Ianseniani, ut suo patrocinetur Iansenio. Quod ad Chrysoctomum spectat, hunc ea in parte, non adducit quidè pro se Au-

gustinus, sed eum ubique veneratur, & comendat, obiectiones ex eo à Iuliano adductas dissolvit, eum absolute recipit propugnandum. Patent haec ex lib. 1. contra Iulianum c. 6. & 7. lib. de nat. & grat. c. 64. lib. 2. contra Iulianum c. vlt. & c. Sed seipsū satis Chrysoctomus tuerit in 2. ad Timot. 1. hom. 2. dicens: *Vocavit nos vocatione sua sancta, non secundum opera nostra; sed secundum propositum suum, & gratiam.* & infra: *nemine cogitante, nemine consulente, sed ex proposito suo, sola vi bonitatis impulsus, saluos nos fecit secundum propositum suum, & gratiam.* Quin & locus ab aduersariis adductus, pro innocencia Chrysoctomi facit. hom. enim 4. in epist. ad Ephes. c. 4. sic ait: *Neque fides, inquit, ex nobis, nisi enim venisset, nisi vocasset, quomodo credere potuissimus?* Et infra: *hoc ipsum Dei donum est, ne quis gloriatur.* Vbi haec notanda: *non secundum opera, hoc non ex nobis: Deus sola vi bonitatis impulsus, hoc ipsum Dei donum est, ne quis gloriatur.* Plura pro veritate Catholica contra Semipelagianos non requirit Augustinus, ut patet lib. 2. de bono perseu. cap. 19. Quod autè Chrysoctomus fidei nostrae esse dicat, & non otiosos saluati, tantum significat, nos Deo cooperari debere, quam cooperatione sic statuit, ut disertè dicat hom. 71. in Ioannem: *Deum incipere, quae tota est Trid. doctrina.* Chrysoctomo Basilium Catholicè hic consentire, satis etiam innuit Augustinus, eum singulariter comendans lib. 1. contra Iulianum. c. 5. 6. 7. & illius absolute suscipiens patrocinium, lib. 2. contra Iulianum c. vlt. Imò & ipse Basilus, aperte alienum se esse ab hoc errore declarat in hexamero, hom. 10. & hom. 22. de humilitate, & frequentius in Constitutionibus monasticis.

AD TERTIVM. Merè voluntaria est accusatio, sine vlla specie veritatis: ad duos tantum articulos confirmandos adductus est Origines. 1. nempe pro indifferentia libertatis, in qua materia Iansenius ipse Originis Auctoritatem allegat, ad stabiliendam libertatè pro suo genio fabricatam. 2. pro possibilitate praecceptorum, in primo nullum errorem agnoscit Epiphanius, Theopli. Hieron. imò nec Augustinus ipse, qui Originis errores diligentissimè notarunt, in secundo quæ errorem statuunt, damnant vnanimè Patrum consensum, & doctrinam Tridentini sess. 6. c. 11.

XIV. P A R E R G A.

Hoc sanè nomine indigetare oportet, quæ iam subnectimus: nam hinc inde conquisita, & congesta sunt, nihil ad causam Theismi spectantia. Credo, ut species aliqua libelli formari posset, dum alia festinantibus non supererunt ex veræ Theologiae penu de prompta.

Dicunt Theologiam Iansenij *vita mystica solidissima continere fundamenta*, pag. 4.

Respondeo. Sublime paradoxum! cui id vniquam in mentem venire potuisset, nisi hi Tiresias tam ingens arcana referassent: hoc certè non in-

uiti dabimus, fieri posse, ut mystici illi, si Iansenium die nocteque diligenter lectitent, eique fidem habeant, facile perueniant ad gradum *caliginis* (& quidem sine medijs raro exemplo) qui supra raptus, & extases in Theologia mystica gradus habetur supremus. Istud scilicet commercij est inter Theologiam Iansenij, & Theologiam mysticam, aliud profus nihil.

Locum ex Imagine primi seculi allegatum taxant his verbis. *Præstigia & fuci sunt, respiciantur tantum tituli controuersie Iesiana cap. 5. vita eius & falsicia*

fallitas illius Imaginis sæculi deprehensa erit pag. 12.

RESP. Respiciantur sanè: per nos non licet tantùm, sed rogamus, vt fiat, & quàm immeritò vel ex ipsius Sedis Apostolica iudicio doctrina ista censurata sit, facillè quilibet discet. hos autè articulos detegere fallitatem Imaginis sæculi, vt assequamur, quid sibi hæc velint, Oedipo nobis opus est: quas cõsequentiã strophas hic sibi formet, sanè nescimus, nec conicere operæ pretium. Si responderi voluissent, apertius, quid vellet, aperire debuissent. Quod ad apologias, & antapologias in causâ Læstiana compolitas provocât, quid opus est, vbi habetur de causâ tota summi Tribunalis sententia? vtiã tamen scripta illa versarentur in omnium manibus!

Bruxella Indiculus XII. articularum viris & feminis nobilitatis intrusus in infamiam doctrine Auctoris et per manus, ex arte veseris profusus & more Masaliensi pag. 15.

RESP. Factum id sit nec ne, rectè, vel peperam, nõ refert: si doceri non possit à Societatis hominibus factum, aut procuratũ. Id potrò inficiamur. Verũ fingamus factũ. Si ipsissima doctrina auctoris proposita sit, quomodo non potius in honorè eius, si doctrina vera & sancta est, vt auctor ipse, & fautores eius volunt. Sin verò falsa, cur defenditur? si cõficta, cur non ostenditur?

Calumniosum est artem illam veterem ex Prosperi verbis obicere, nisi demonstretur cõfictas esse blasphemias, & mendacia, ac per hoc diabolicum indiculum, quæ de aduersariorum obiectiõibus dicit Prosper.

Adducunt 1. in defensionẽ suam Theses eiusdem cum Augustino Ianseniano genij, à PP. Minoritis Hibernis à 14. annis defensas. Afferunt 2. à quibusdam è nostris dictum eas ex eadem Iansenij officina prodiisse pag. 17.

RESP. Ad primum. In capitali puncto de libertate arbitrij Theses illæ PP. Hibernorũ Iansenio è diametro aduersantur. sic ait Thesis 11. *Manet ergo liberum arbitrium in statu nature lapsæ: ad eius tamen libertatem constituendam non sufficit libertas à coactione (vt delirat Caluinus) sed omnino requiritur libertas à necessitate.* Quo vno posito tota machina Ianseniani voluminis vel ipsomet teste penitus subruitur.

Ad Secundum. An suspiciõne suam Theologiæ studiosus è nostris quispiam disserendo retulerit, necne, nihil moramur. friuolũ est huiusmodi reculas causæ Theologiæ annectere. Si sermones hinc inde habitos, imò litteras ex variis orbis partibus à viris grauibz cõtra Iansenij doctrinam datas, luberet typis mandare, infiniti simus. Sed quid, amabo, mysterij est, quòd distinctis characteribus expressi sint illi, quos dicitis, sermones: an conceptis verbis consignarunt in manus fidi isti delatores, à quibus audistis, vt tam disertè, quasi ex publicis tabulis, apices singuli notarentur? ò studiosos homines & accuratos!

Dicunt tantum id agi à Thesium auctoribus, vt Scriptores Societatis à Sempelagianismi nota illis à

Iansenio in massa vindicent; atque nihil suffragetur os teste Typographo, qui id auctori pag. 21.

RESP. magnum scilicet erimen quod obicitur; zelus nimirum non solum scientiam, quòd Scriptores suos voluerint purgare à nota hæreos. Sed aliter cum Iansenio pax fuisse, nisi hi læsi fuissent: hoc potrò nimis atrox piculum est. Vultisne ergo boni viri nobis ex officio incumbere, quòd quid non boni vobilibet dicatur, aut scribitur, contra id calanum illud stringere? nam aliqui quid reprehenditis? Scitis certè, Theologi cum sitis, silentium in culpam deputari non possent, nisi ex officio loqui oporteat. Quamquã id dictũ non est Typographo illi. Negatis, à quo audiuit se memorat.

Arguunt à nobis dictum Thesium agere licitum studio indaganda veritatis pag. 22.

RESP. Quando id erunt, quòd sunt, sub Thesum scilicet forma, & norma, & in publica disputatione omnibus aduersariis inprimis, ad oppugnandũ proposita, sicitò omnino. Si Iansenio animus fuisset, aut fiducia, palam in publicâ literas suas agitandas proponere, fortasse vultum illum factum, Elephantino plurimorum annorũ partu in tenebris conceptum, formatum, & natum non haberemus. Sed cauit id sedulo peritus dissimulandi artifex, ne, siue in publicis Lycei disputationibus, siue in priuatis colloquijs, vel per rimulam quidpiam percolaret, nisi forte coram vno alteroque Achate, iuxta amicitiæ leges arcanorum istorum participe, & conficio.

Mediæ ætatis homines acri dente, & mordente strenuè remordent pag. 25.

RESP. Amorene & subiliter. Nam mediæ ætatis homines si sileant, tum verò vobis impune licebit esse disertis: & non mordere tantum, sed deuorare Societatis homines poterit, qui volent: nam Tirones, & edentuli senes, quos manifestiores prædicatis, meritò non sunt petimelotũ. Cùm ab hæresi se defendunt mediæ, quos dicitis, ætatis homines, nõ sunt transgressi, si nescitis, Societatis sanctæ regulas sanctas, sed ad vniuersæ se iis cõformant: norũ ipsi, ac Superiores eorum legitimi vtique regularum suarum interpretes.

Iansenio obiectũ erat, quòd numquã Philosophiam, aut Theologiam scholasticam professus receptam doctrinam aggressus esset conuellerè. Opponent P. Argemont Coninck & P. Lessium quorũ hic titulum minus principalis fuerit, ille Philosophiã numquã docuerit pag. 27.

RESP. Peritè omittunt Theologiam scholasticam numquam docuisse Iansenium, (vt habet obiectio, quam enerrare contendit,) nam alibi opponi non potuissent P. Coninck & P. Lessius, quamquam hunc, quòd ad Philosophiam attinet, ita scire poterant docuisse per septennium partem minus principalem, vt per collegam suum, cui lectiones, quas paratas habebat, tradidit, magis principalem complexus sit, vt refertur Vita eius cap. 3. ex quo, vt apparet, illi dicitur philosophicam illud Lelij septennium.

AD MAIOREM DEI GLORIAM.